

'KUNSTCOLLECTIE BINNENSHUIS' GEMEENTE BEST

INVENTARISATIE EN BEOORDELING

Adviescommissie Beeldende Kunst Gemeente Best
2017-18

DEEL 1

Opdracht

De Gemeente Best heeft een mooie en aansprekende collectie kunstwerken in de openbare buitenruimte. Dit document betreft de collectie die aanwezig is binnen de muren van het gemeentehuis, de 'kunstcollectie binnenshuis'. In opdracht van de Gemeente Best heeft de Adviescommissie Beeldende Kunst die binnencollectie geïnventariseerd, onderzocht en beoordeeld. En ze doet aanbevelingen hoe om te gaan met deze collectie.

Algemene indruk, bevindingen

De commissie constateert dat de binnencollectie op een nogal willekeurige manier is samengesteld en opgebouwd. Vaak is de herkomst van de werken niet meer te achterhalen, er zit weinig lijn in, de kunstwerken zijn vaak 'incidenten' en de kwaliteit is zeer wisselend. De gemeente bezit een aantal zeer interessante en goede werken, de meeste zijn vooral interessant omdat ze aan een (stijl)periode te verbinden zijn, een tijdsbeeld geven of in een regionale context functioneren.

Beoordeling

De collectie is beoordeeld in vijf categorieën die hieronder worden beschreven, van * t/m *****
Er zijn ook werken afgevalen omdat ze niet genoeg minimumkwaliteit hebben of niet als (professionele) kunst beschouwd kunnen worden. In deel 2 doet de Adviescommissie een aanbeveling hoe de gemeente met die werken om kan gaan.

Categorie *****	Werk van uitstekende kwaliteit, bijzondere unica met artistieke en een zekere kunsthistorische waarde. Gemeente Best kan zich profileren met deze werken. Met zorg beheren, zonodig schoonmaken, restaureren en opnieuw inlijsten. Goed beschrijven en verzekeren. Presenteren in openbare delen van het gemeentehuis.
Categorie *****	Werk van zeer goede kwaliteit, unica. Heel interessant voor de collectie binnenshuis van de gemeente. Met zorg beheren, zonodig schoonmaken, restaureren en opnieuw inlijsten. Goed beschrijven en verzekeren. Presenteren in openbare delen van het gemeentehuis.
Categorie ***	Werk van goede kwaliteit, unica of werken in oplage. Bewaren, verzekeren via inboedel. Ambtenaren kunnen uit deze categorie kiezen om op te hangen in hun werkomgeving. In dat geval de werken en de lijsten nalopen, schoonmaken en zonodig glas vervangen.
Categorie **	Werk van voldoende kwaliteit. Bewaren, verzekeren via inboedel. Ambtenaren kunnen uit deze categorie kiezen om op te hangen in hun werkomgeving. In dat geval de werken en de lijsten nalopen, schoonmaken en zonodig glas vervangen.
Categorie *	Werk van matige kwaliteit. maar acceptabel voor de breedte van de collectie. Bewaren, verzekeren via inboedel. Ambtenaren kunnen uit deze categorie kiezen om op te hangen in hun werkomgeving. In dat geval de werken en de lijsten nalopen, schoonmaken en zonodig glas vervangen.

DEEL 2

Adviezen/aanbevelingen

1. Kunst in openbare ruimte gemeentehuis

Omdat ze representatieve uitstraling hebben dienen werken met 5 of 4 sterren openbaar en publiek toegankelijk te zijn. Ze worden getoond in openbare delen van het gemeentehuis zoals ontvangsthal, burgerzaal, raadszaal, kamers van de burgemeester en wethouders. Maar eventueel ook in andere openbare ruimten zoals de bibliotheek en scholen.

2. Koppermaandagprenten

De Koppermaandagprenten behoren tot een oude grafische traditie in de drukkerswereld. Door de hoge oplage kan betwijfeld worden of de prenten grote waarde hebben, toch zijn een aantal van de prenten in de collectie door interessante Brabantse kunstenaars gemaakt en bevelen we aan om de reeks te bewaren. Bij voorkeur zou de serie bij elkaar gehouden en samen gepresenteerd moeten worden.

3. Portretten van oud-burgemeesters en ereburgers.

Los van het historisch belang van de reeks portretten van oud-burgemeesters en ereburgers constateert de commissie grote verschillen in artistieke kwaliteit van deze portretten. We adviseren om de commissie te betrekken bij de toekomstige selecties van kunstenaars voor deze opdrachten.

4. Advies Karine Dijkstra

Er bevinden zich vele werken van Karine Dijkstra in de collectie, verkregen in de BKR-tijd. Door de beperkte kwaliteit is het bewaren en beheren van deze grote groep niet raadzaam. De commissie heeft vier werken geselecteerd waarmee Dijkstra in de collectie vertegenwoordigd blijft, de andere werken kunnen worden geretourneerd aan de kunstenaar. In twee van de gekozen werken is ook enige stilistische samenhang te herkennen met 'De Leeuweriken', een beeld van haar dat in de Burgemeester Notermansstraat in Best staat.

5. Advies Kees Wevers

Alle buitenbeelden van Kees Wevers zijn nu opgeslagen in zijn atelier en/of tuin in verband met noodzakelijke herstelwerkzaamheden. Zijn weduwe, mevrouw Marijke Abrahams draagt nu zorg voor zijn nalatenschap. Binnenshuis bevinden zich een aantal objecten van hem, verkregen in de BKR-tijd, waarvan de context niet achterhaald kon worden. Zijn het ruimtelijke schetsen, voorstudies voor installaties in de buitenruimte of autonome werken? De commissie heeft drie werken geselecteerd die autonoom overtuigend zijn en in de collectie binnenshuis opgenomen worden, namelijk 'Licht en ruimte', 'Zuilen in heuvels' en 'Werken met licht en ruimte'. De gemeente bespreekt met mevrouw Abrahams hoe om te gaan met de overige objecten.

6. Overig/afgewezen werk

De adviescommissie stelt voor om de afgefallen werken te verkopen of veilen. Dat zou mogelijk georganiseerd kunnen worden door een school in Best. De opbrengst wordt in overleg met onze commissie besteed aan kunst.

7. Objecten van historisch belang

De gemeente heeft een aantal objecten in haar bezit die niet artistiek beoordeeld hoeven te worden omdat ze historisch van belang zijn en om die reden sowieso bewaard en met zorg behandeld moeten worden.

Zoveel mogelijk worden/blijven ze openbaar getoond. Het betreft de volgende objecten:

- Astronomisch uurwerk door E. Coppens-v.d. Rijt
- Antieke kast in Burgerzaal
- Schilderij Joe Man
- Alle burgemeestersportretten
- Alle portretten van de ereburgers
- Portret Koningin Juliana door W. van de Plas
- Portretbuste mevr. J.M. Geertman-Rabou, eerste vrouwelijke raadslid in Best
- H. Odulphus door Frans Coppelmans
- Ontwerptekening van de ambtsketen
- Schilderij 'Verdiept spoor' door Netty Ackermans-Lamers

8. Toekomst van de collectie

Om de collectie 'levend' te houden moet die in beweging blijven. Het is van belang om de collectie te kunnen laten groeien en nieuwe werken te kunnen verwerven. Daar moet budget voor worden vrijgemaakt. Een interessante optie is om tweedimensionale werken voor de binnenruimte aan te schaffen van kunstenaars die ook in de openbare buitenruimte van Best te zien zijn. Enkele van die kunstenaars maken ook prachtig werk op papier. Zo versterken de collecties elkaar. Dat is een van de lijnen die uitgezet kunnen worden. De commissie wil adviezen geven voor het richting geven aan de collectie en het verwerven van nieuwe aanwinsten.